

Nedbrud og alarmer ved malkebotter

Alarmer og nedbrud er relativt sjældne ved malkebotter. Den hyppigste årsag til alarmer er mislykkede malkning og løsrevne slanger.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Størstedelen af nedbrudene kan landmændene selv udbedre. I flertallet af nedbrud er robotten oppe og køre igen inden for en time.

Nedenstående resultater omkring forekomst af nedbrud og alarmer i AMS stammer fra en spørgeskemaundersøgelse med 59 AMS bedrifter.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Hos de 59 deltagende landmænd er nedbrud og alarmer generelt sjældne. Dette kom til udtryk, da vi bad landmændene, der deltog i undersøgelsen, om at liste de hyppigste årsager til alarmer og nedbrud, som de ville prioriterer højst. Vi bad dem om at nævne fem alarmer, som de ville prioriterer højst. Det viste sig dog at være vanskeligt for landmændene i det hele taget at komme i tanke om fem alarmer. Godt halvdelen af bedrifterne kunne kun komme i tanke om tre nedbrudsalarmer, som de havde oplevet på deres bedrift. Derudover var det kun 12 % af bedrifterne, der kunne nævne fem alarmer. Dette kan tyde på, at malkebotter i dag generelt er forholdsvis driftssikre, hvor regulære nedbrud ikke forekommer så ofte.

Tabel 1: Top 5 liste over de alarmer, som bedrifterne prioriterer

Årsag/alarm	Total antal alarmer	Andel af totale alarmer	Heraf 1. prioritet	Andel 1. prioritet
1 Mislykkede malkninger	23	14 %	16	28 %
2 Slanger	20	13 %	15	26 %
3 Pattekop/gribbe	14	9 %	7	14 %
4 Tilstopning/ lort	12	8 %	4	7 %
5 Ventilfejll	9	6 %	4	7 %
Total	75	48 %	46	80 %

Som det fremgår af tabel 1, er det alarmer omkring mislykket malkning, som de vil prioriterer højst. Dette er efterfulgt af alarm omkring mislykket malkning. Dernæst fejl i pattekop/ gribbemekanikken. Top fem alarmerne udgør sammenlagt 49 % af alle de forekomne alarmer og hele 80 % af de alarmer bedrifterne har sat som første prioritet. At slangerne har førsteprioritet ses også ved, at 95 % af bedrifterne tjekker slanger dagligt eller flere gange om dagen. Kun en enkelt bedrift tjekker slangerne ved alarm.

Udbedre selv flertallet af alarmer

Flertallet af alle alarmer kan landmændene selv udbedre, og ved nedbrud er robotten oppe at køre igen inden for time. Samtlige af de alarmer, som landmændene har som første prioritet, kan de selv udbedre, og her er robotterne igen oppe at køre inden for en time.

Kun i 7 ud af 156 tilfælde med alarmer har det været nødvendigt at tilkalde en montør. I seks af disse tilfælde var malkebotterne nede i over en time, hvoraf montørens reaktionstid i disse tilfælde kan forklare 40-50 % af nedetiden.

Hvem er skyld i nedbrudene?

For bedrifterne i undersøgelsen gælder følgende omkring, hvem der er skyld i nedbrudene på et normalt år:

- 59 % skyldes køernes adfærd
- 11 % skyldes menneskelige fejl
- 30 % skyldes rene mekaniske fejl, der hverken kan relateres til køer eller mennesker

Brug af servicekontrakter

I undersøgelsen er der også blev spurgt ind til, hvilken type servicekontrakt bedrifterne havde. Godt to tredjedele af bedrifterne har svaret, at de har en "komplet" servicekontrakt. 27 % af bedrifterne en "medium" service kontrakt. Mens de resterende tre bedrifter har en "minimum" eller slet ingen servicekontrakt.

En komplet servicekontrakt er mest udbredt for bedrifterne med Lely-robotter. Her har 23 ud af 26 en "komplet" kontrakt. Af bedrifterne med Delaval-robotter er det 13 ud af 27 bedrifter, der har en "komplet" kontrakt. Derudover har 13 Delaval bedrifter en "medium" kontrakt. Mens den sidste bedrift har en "minimum" kontrakt. Hos SAC-bedrifterne har fire ud af seks bedrifter en "komplet" kontrakt.

Som det fremgår af tabel 2, er der stor forskel på hvilken services, der indgår i en "komplet" kontrakt - både mellem de enkelte fabrikater men også imellem bedrifter, der har samme fabrikat malkebot.

Tabel 2. Forskellige services, der kan være inkluderet i en "komplet" kontrakt. Procenttallene viser, hvor stor andel af bedrifterne med "komplet" kontrakt for henholdsvis Lely, Delaval SAC og samlet, hvor en given service er inkluderet. Eksempelvis er tjek af vakuum en del af kontrakten på 22 % af Lely-bedrifterne med komplet kontrakt.

	Lely	Delaval	SAC	I alt
Tjek af børster	0 %	15 %	50 %	10 %
Tjek vakuum	22 %	0 %	0 %	12,5 %
Tjek pulsator	62 %	61 %	25 %	57,5 %
Tjek af luftindtag	0 %	8 %	0 %	2,5 %
Olie på vakuumpumpe	61 %	0 %	50 %	40 %
Påfyldning af pattespray	15 %	4 %	50 %	12,5 %
Smøre robotarm	74 %	80 %	100 %	77,5 %

[Kvæginform 2381](#) og [kvæginform 2499](#) går i dybden med spredning i vedligeholdelsesomkostninger til malkebotter med forskellige typer af servicekontrakter.

Datagrundlag og metode

I undersøgelsen indgår data fra 26 Lely bedrifter, 27 Delaval bedrifter og 6 SAC bedrifter. Bedrifterne har mellem en og seks malkebotter og i gennemsnit 2,4 botter pr. bedrift.

Botterne har været installeret i:

- 0-2 år ved 5 af bedrifterne
- 3-4 år ved 12 af bedrifterne
- 5-6 år ved 24 af bedrifterne
- 7-8 år ved 5 af bedrifterne
- Over 8 år på 4 af bedrifterne
- Mens på 9 af bedrifterne er botterne installeret over flere omgange.

Data i denne undersøgelse baserer sig udelukkende på interview med bedriftens ejer eller driftsleder. Interviewene er foretaget af kvalitetsrådgiverne i forbindelse med besøg på bedrifterne. De viste resultater omkring nedbrud og servicekontrakt er en del af en større undersøgelse, hvor der er spurgt ind til en række øvrige emner - blandt andet staldindretning, dyrevelfærd og management i AMS-bedrifter.